

بررسی آموزش سواد رسانه‌ای در کشورهای کانادا و ژاپن

بهاره نصیری*

سید وحید عقیلی**

چکیده

از ضرورت‌های عصر اطلاعات، که قرن بیست‌ویکم را نیز شامل می‌شود، نیاز به آموزش و پرورش بویژه سواد رسانه‌ای است. با توجه به اهمیت این موضوع، در مقاله حاضر پژوهش و بررسی آموزش سواد رسانه‌ای در دو کشور کانادا و ژاپن را، که از پیشگامان این حوزه در دنیا محسوب می‌گردند، انتخاب کرده و با روش اسنادی و توصیفی به بررسی آن پرداخته‌ایم.

با توجه به مطالعات انجام شده، آموزش سواد رسانه‌ای در کانادا بر مبنای استانداردهایی یکسان، معین و یکپارچه انجام نمی‌شود بلکه متناسب با مقتضیات زمانی و مکانی هر ایالت و همچنین شرایط خاص دانش‌آموزان این آموزش صورت می‌گیرد. اما در کشور ژاپن آموزش سواد رسانه‌ای اولین بار از سوی وزارت پست و مخابرات این کشور مطرح شده و همین وزارت متولی این آموزش است؛ و به همین دلیل ژاپنی‌ها بیش از آن که بر سواد رسانه‌ای تأکید داشته باشند بر سواد اطلاعاتی تأکید دارند. بر همین مبنای در ژاپن، سواد اطلاعاتی - به عنوان یک واحد درسی اختیاری در مدارس سراسر این کشور - با رویکرد آموزش مهارت استفاده از کامپیوتر و استفاده مؤثر از اطلاعات تدریس می‌شود. ثمره این آموزش در دو کشور کانادا و ژاپن منجر به این شده که دانش‌آموزان این دو کشور، نسبت به دیگر کشورها، تسلط و درک بیشتری نسبت به خروجی رسانه‌ها پیدا کرده‌اند. آنها به خوبی می‌دانند از رسانه‌ها چه می‌خواهند و لذا به طور فعالانه به تحلیل و ارزیابی نقادانه محتوای رسانه‌ای می‌پردازند تا معنای پیام‌هایی را که با آنها مواجه می‌شوند درک نمایند.

کلیدواژه‌ها: سواد رسانه‌ای، آموزش سواد رسانه‌ای، تفکر انتقادی، کانادا، ژاپن

تاریخ دریافت مقاله: ۸۹/۱۲/۱۵ تاریخ شروع بررسی: ۹۰/۲/۲۷ تاریخ پذیرش مقاله: ۹۰/۱۰/۱۰

* دانشجوی دکتری ارتباطات دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و پژوهش‌های، گروه ارتباطات، تهران، ایران.
bn.nasiri@gmail.com

** عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و پژوهش‌های، گروه ارتباطات، تهران، ایران.